

Teema: RE: TAOTLUS: presidendivalimiste kõigi sedelitega tutvumine

Saatja: Valimisteenistuse info <info@valimised.ee>

Kuupäev: 14.09.26, 16:10

Saaja: Märt Pöder <tramm@p6drad-teel.net>

Koopia: Valimisteenistuse info <info@valimised.ee>

Teie: 14.09.2026

Meie: 14.09.2026 nr 12-19/26-42/2

Tere

Vastan Vabariigi Valimiskomisjoni palvel järgmiselt. Vabariigi Presidendi valimise seadus (VPVS) ei näe ette pärast hääletamistulemuse kindlakstegemist õigust hääletamissedelitega tutvuda ega neid uuesti üle lugeda. Samuti ei sätesta VPVS Vabariigi Presidendi valimisel eraldi vaatleja staatust ega anna vaatlejale sellest staatusest tulenevaid täiendavaid õigusi.

Hääletamistulemuse kontrollitavus on VPVS-is tagatud eelkõige häälte avaliku lugemise kaudu. VPVS § 11 lõike 1 kohaselt loeb Vabariigi Valimiskomisjon hääled avalikult vahetult pärast hääletamise lõppemist ja protestide lahendamist. 2. septembril 2026 toimunud Vabariigi Presidendi valimise esimeses voorus loeti hääled seaduses sätestatud korras avalikult ning Vabariigi Valimiskomisjon tegi hääletamistulemuse kindlaks. Tulemused on avaldatud veebilehel valimised.ee.

Teie viidatud Delfi faktikontrolli puhul ei olnud tegemist seadusest tuleneva vaatlemisõiguse teostamisega. Ajakirjanikele võimaldati sedelitega tutvuda konkreetse faktikontrolli tegemiseks. Selle eesmärk oli kontrollida presidendivalimiste kohta avalikus ruumis levinud väiteid ja anda avalikkusele kontrollitud teavet väärinfo ümberlükkamiseks. Vabariigi Valimiskomisjon arvestas siin avalikku huvi. Sedelitega tutvumise võimaldamine sellisel eesmärgil ei tähenda, et pärast valimistulemuse kindlakstegemist oleks igal õigus nõuda sedelitega tutvumist või nende uut ülelugemist.

Vabariigi Presidendi valimine toimub salajasel hääletusel. Hääletamissedelid säilitatakse pärast hääletamist seaduses sätestatud korras ning nende säilitamise eesmärk ei ole võimaldada valimistulemuse korduvat kontrollimist väljaspool selleks ettenähtud menetlust.

Käsitleme Teie pöördumist avaliku teabe seaduse tähenduses teabenõudena. VPVS-ist ega avaliku teabe seadusest ei tulene Teile õigust nõuda hääletamissedelite originaalidega tutvumist. Seetõttu keeldume teabenõude täitmisest AvTS § 23 lõike 1 punkti 1 alusel.

Lugupidamisega

Nellika Valder

asejuht

+372 631 6548

nellika.valder@valimised.ee

Riigi valimisteenistus

Toompea tänav 1, Tallinn

www.valimised.ee

-----Original Message-----

From: Märt Pöder <tramm@p6drad-teel.net>

Sent: Monday, September 14, 2026 11:38 AM

To: VVK <vvk@valimised.ee>

Cc: Valimisteenistuse info <info@valimised.ee>

Subject: TAOTLUS: presidendivalimiste kõigi sedelitega tutvumine

Lgp VVK!

MTÜ Ausad Valimised soovib tutvuda 2.09 presidendivalimiste esimeses voorus antud sedelitega. Sellise võimaluse olemasolu selgub Delfi faktikontrolli 8.09 artiklist:

"Faktikontroll käis VVK-s kohapeal ja sai tutvuda kõikide sedelitega. Tööpoolest oli seitse märgistamata sedelit, üks linnukesega sedel ja 70 ristiga sedelit. Seega poleks tulemus muutunud ka teistsuguse otsuse korral." [1]

Kuigi faktikontrollörid väidavad, et said tutvuda kõigi sedelitega, ei ole nad täpsustanud, kuidas nad jõudsid tulemuse tuvastamiseni. Seetõttu soovivad MTÜ-ga seotud vaatlejad omalt poolt veenduda, et sedelite arv ja kategooriad vastavad RVT ja VVK ühisel veebilehel 2.09 avaldatud tulemusele [2].

Märt Pöder // MTÜ Ausad Valimised
+372 55643754 | ausadvalimised.ee

[1]

<https://www.delfi.ee/artikkel/120609211/faktikontroll-kas-presidendivalimised-oli-lavastus-kui-palju-linnukesega-sedeleid-tegelikult-oli-kaisime-ja-lugesime-ule>

[2]

<https://www.valimised.ee/et/valimiste-arhiiv/vabariigi-presidendi-valimised/vabariigi-presidendi-valimine-2026-aastal>